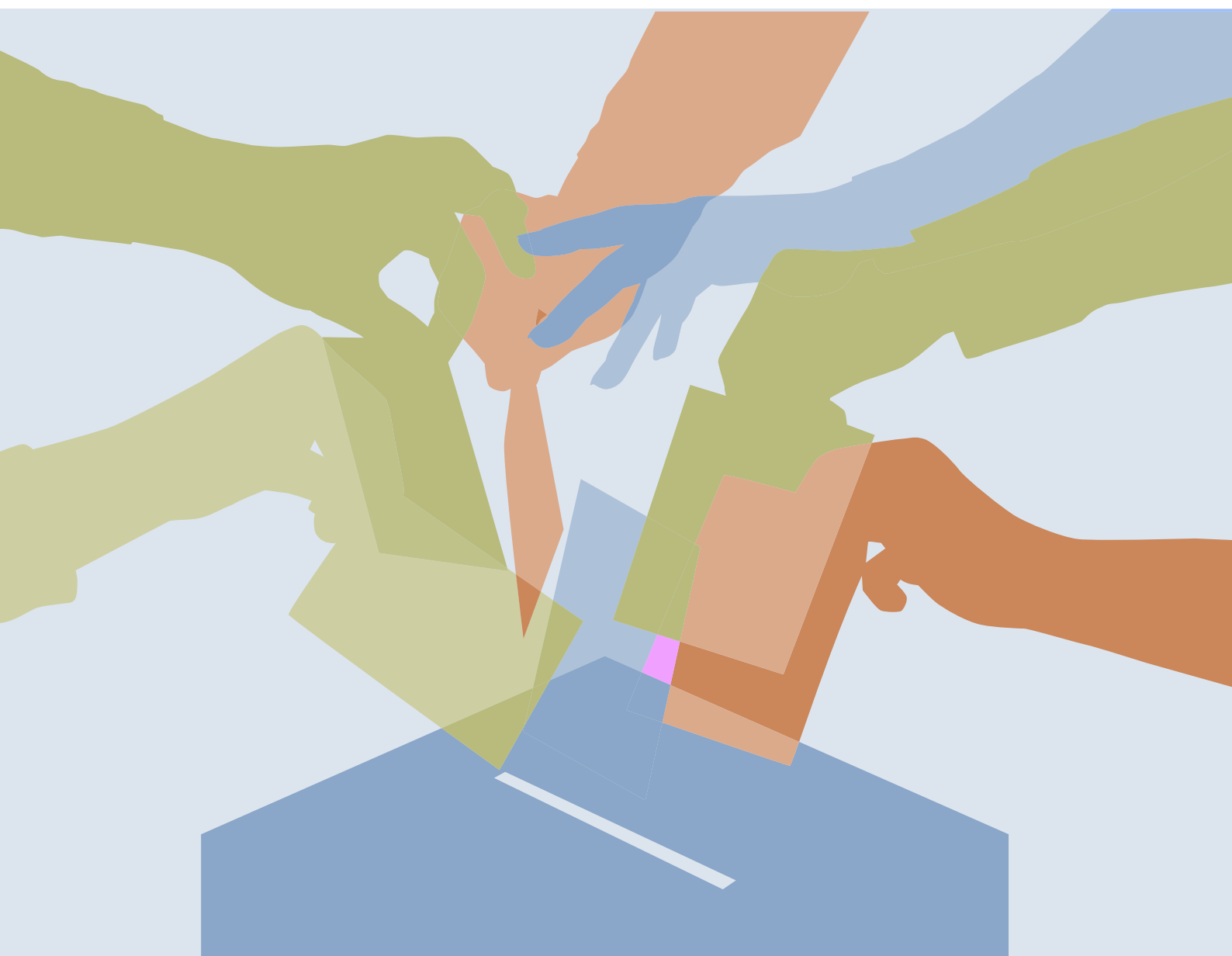

Klar til kommunalvalg og en ny valgperiode

- Guide til lokale frivilligråd med fokus på bedre dialog og mere synlighed

Publikationen er udgivet af:
Frivilligrådet, Stationsvej 10, 9460 Brovst
Tlf.: 33 93 52 93
E-mail: info@frivilligraadet.dk
www.frivilligraadet.dk

Klar til kommunalvalg og en ny valgperiode:
september 2021 1. udgave, 1. oplag
ISBN: 978-87-996708-2-6

Indhold

Uundværlige samarbejdspartnere	4
Klar til kommunalvalg og en ny valgperiode	5
Sæt dagsordenen.....	6
Start dialogen	8
Skab synlighed om sagen	16
Efter valget.....	20

Uundværlige samarbejdspartnere

Den 16. november 2021 er der kommunalvalg. Det er en god anledning til at forny samtalen mellem kommuner, frivillige og frivilligråd – så vi sammen kan understøtte de mange frivilliges arbejde og engagement.

Det nationale Frivilligråd arbejder for at understøtte, at de mange frivillige, der gør en forskel for mennesker i udsatte og sårbare positioner, har de bedste betingelser og vilkår. Det gør vi ikke alene men sammen med de lokale frivilligråd, som heller ikke står alene, men ofte samarbejder med kommunen.

Det er glædeligt, at kommunerne i større og større grad ser vigtigheden i samarbejdet med civilsamfundet.

De kan se, at frivillige gør en forskel for sårbare mennesker, og mange kommuner anerkender det store engagement. Men det skal følges op med handling.

Kommunerne definerer i stor grad de vilkår og rammer, som lokale frivillige arbejder indenfor. Det gælder alt fra lokaler til bevillinger til rammer for de lokale frivilligråd. Derfor er kommunerne vigtige for det frivillige arbejde.

Vi håber, at I vil bruge denne guide som inspiration til, hvordan I kan sætte frivillighed på dagsordenen i kommunalvalget og den nye valgperiode.

Vi ønsker alle et godt valg,
Frivilligrådet

Klar til kommunalvalg og en ny valgperiode

Til efteråret stiller 9.000-10.000 kandidater op til kommunalvalget – heraf bliver cirka 2.400 kandidater valgt til kommunalbestyrelsen. Nogle er nyvalgte, andre genvalgte. Op mod halvdelen af kommunalbestyrelsesmedlemmerne kan blive udskiftet i den enkelte kommune, mens mellem hver tredje og hver anden kommune ved tidligere valg har fået ny borgmester og endnu flere har skiftet udvalgsformænd. Valget er derfor starten på et nyt samarbejde internt

i kommunen – men også mellem politikere, embedsmænd, borgere og frivillige.

Som frivilligråd arbejder I lokalt for at sætte frivillighed på dagsordenen og komme i dialog med de vigtigste politikere for at synliggøre jeres sag. Det gør I både i valgkampen men også efter valget, hvor sporene til en ny valgperiode bliver lagt. Det handler om at skabe grobund for samarbejde.

- **Sæt dagsordenen**

Som lokale frivilligråd har I muligheden for at rådgive kommunerne om, hvordan det frivillige arbejde kan styrkes lokalt. I kan fortælle, hvad de vigtigste udfordringer er i jeres kommune, og hvordan I mener, det kan løses i samarbejde med de frivillige.

- **Start dialogen**

Samtale fremmer forståelsen - det gælder også i samarbejdet mellem kommunerne og de frivillige. Det er en god ide at bruge kommunalvalget til at starte eller udbygge kontakten til de vigtigste politikere, så de kender det lokale frivilligråd og ved, hvad I står for.

- **Skab synlighed**

Det frivillige arbejde har stor betydning for mange borgeres liv – det skal vi sikre, at kommunen og politikerne ved og kan mærke.

Sæt dagsordenen

Det er en god ide både at synliggøre værdien af det frivillige arbejde og det lokale frivilligråds initiativer samt komme med helt konkrete løsningsforslag, som jeres kommune og politikere kan arbejde videre med efter valget.

Vælg en til tre lokale mærkesager med konkrete løsningsforslag, som I vil fokusere på i valgkampen og den nye valgperiode for at sætte frivillighed på dagsordenen.

Mærkesagerne skal tage udgangspunkt i jeres lokale udfordringer og samarbejde med kommunen. Brug et møde i jeres lokale frivilligråd på at drøfte jeres lokale mærkesager, så I er enige om prioriteringen og har en fælles forståelse af behovet og løsningsforslagene. Det vil være en fordel at skrive jeres forslag ned sammen med jeres tre vigtigste argumenter, så I har et fælles udgangspunkt på tværs af foreningerne.

Mærkesagerne kan f.eks. omhandle

- **Paragraf 18-midler**

Kommunerne er ifølge servicelovens § 18 forpligtet til at afsætte penge til at støtte det frivillige sociale arbejde. Det er en oplagt sag for det lokale frivilligråd at arbejde for, at kommunen prioriterer støtte til det frivillige sociale område. I kan også komme med anbefalinger til tildelingskriterier samt proces for ansøgning og uddeling. Det er jer, der kender behovene bedst. Se ”[Frivilligrådets anbefalinger til kommunernes forvaltning af § 18-midler](#)” for inspiration.

- **Frivilligpolitik**

Mange, men ikke alle kommuner, har en frivilligpolitik eller en frivilligstrategi. Hvis ikke kommunen har en politik eller strategi, er det et oplagt emne for det lokale frivilligråd. I de kommuner som har en politik eller strategi kan der på den anden side være behov for en lokal handlingsplan eller igangsættelse af nye initiativer og aktiviteter for at udmønte politikken i praksis. Hjælp politikerne med konkrete forslag til, hvad der skal til for at implementere netop jeres kommunes frivilligpolitik.

- **Anden støtte til frivilligt arbejde**

Kommunens støtte og samarbejde med frivillige har stor betydning. Det kan være adgang til lokaler, it-udstyr eller midler til frivilligkonsulenter. Find ud af, hvilke behov I har i jeres kommune, og hvad der vil virke bedst hos jer.

- **De lokale frivilligråds rolle og inddragelse**

Overvej, hvad der skal til for at styrke samarbejdet mellem kommunen og jeres lokale frivilligråd. Eksempler på tiltag kan være tidligere inddragelse i politiske beslutningsprocesser, faste møder med det politiske udvalg, sekretariatsbetjening eller samarbejde med andre råd i kommunen. Se flere anbefalinger i ”[Udfold frivilligrådernes potentiale og styrk den frivillige sektors samarbejde med kommunen](#)”, som er udgivet af det nationale Frivilligråd oktober 2020.

Start dialogen

Kommunalvalget er en god anledning til at skabe kontakt til de vigtigste politikere i kommunen. De lærer det lokale frivilligråd bedre at kende, og I får lejlighed til at sætte frivillighed på dagsordenen og fortælle om jeres lokale mærkesager. Relationerne og dialogen tager I med ind i den nye valgperiode.

Tal med kandidaterne

I valgkampen går politikerne på gaden for at tale med vælgerne. De står på gaden eller torvet, fordi de gerne vil i kontakt med jer.

Benyt lejligheden til at præsentere jer og tale om frivillighed.

- 1 Præsenter dig selv og jeres lokale frivilligråd.
- 2 Spørg åbent til kandidaternes holdning til samarbejde med frivillige og jeres mærkesag.
- 3 Aftal opfølgning efter valget f.eks. et besøg til en frivillig aktivitet eller et møde, hvis de bliver valgt.

Forbind jer på sociale medier

Lær jeres spidskandidater og andre relevante politikere at kende ved at forbinde jer med dem på sociale medier. Tag udgangspunkt i hvilke politikere, som er særligt interessante i jeres kommune og ikke, hvem du selv stemmer på eller enig med.

De fleste politikere er aktive på Facebook, som er der hvor de fleste danskere er aktive. Lidt færre politikere er aktive på Instagram, LinkedIn, Twitter og Snapchat. Find politikerne der, hvor det er mest naturligt for jer selv at være aktive. Brug enten dit frivilligråds profil eller din personlige – begge dele er ok.

- 1 Forbind dig med spidskandidaterne og andre toppolitikere på de sociale medier.
- 2 Like opslag, som du synes er relevante eller som støtter frivilligrådets sag; så de kan se, at I følger med.
- 3 Kommenter gerne på opslag med en frivillig vinkel, når det er relevant og skriv, hvem du repræsenterer.

Husk at have en klar vision og fortæl, hvordan et stærkt samarbejde med frivillige kan være med til at styrke kommunens kernefortælling.

ANN MØLLER NIELSEN (SOCIALDEMOKRATIET),
KULTUR- OG FRITIDSUDVALGET I STRUER KOMMUNE

Vær aktiv i lokale facebookgrupper

I mange kommuner er der lokale facebookgrupper, som vedrører udviklingen og aktiviteterne i lokalområdet – nogle steder er der også lokale facebookgrupper, som har fokus på kommunalpolitik. Vær gerne med begge steder enten med dit frivilligråds profil eller

din egen profil. Det giver jer en mulighed for at synliggøre jeres lokale frivilligråds arbejde og de mange frivillige aktiviteter i lokalområdet – samtidig med at I kan stille spørgsmål til politikerne.

- 1 Kommenter på andres opslag med en frivillig vinkel.
- 2 Synliggør aktiviteter i jeres frivilligråd med et opslag eller del eksempler fra det frivillige arbejde i foreningerne.
- 3 Spørg til politikernes holdning til samarbejdet med frivillige og jeres mærkesager – og deltag i dialogen efterfølgende.

Valgdebat i København

Ved valget i 2017 inviterede Frivilligrådet i Københavns Kommune til valgdebat under overskriften "Hvordan bliver København Danmarks bedste frivilligby?" Til panelet var der inviteret kandidater fra de ni største partier, heriblandt to fagborgmestre.

Rådet inviterede med en bred dagsorden for at tiltrække toppolitikere og sikre et stort publikum til debatten. Undervejs i debatten var det lokale frivilligråd sammen med aftenens moderator opmærksom på også at sætte specifikt fokus på betydningen af driftsmidler til frivilligt arbejde.

Valgarrangementet var en god måde at komme i dialog med foreningerne uden for frivilligrådet på og med borgere, som deltager i en forenings arbejde på den ene eller anden måde. Endelig styrker et valgarrangement et frivilligråds samarbejde. Det er en god fælles oplevelse at få talt om mærkesagerne og det særlige, som civilsamfundet kan bidrage med. Derfor inviterer Frivilligrådet i København til valgarrangement igen i år.

Inviter spidskandidaterne til en drøftelse af vilkårene for det frivillige arbejde i kommunen, med fokus på den store og vigtige opgave, der løses af frivillige. Deltag også i andre valgmøder og spørg ind til kandidaternes engagement omkring frivillighed.

ERIK BUHL (VENSTRE),
BORGMESTER VARDE KOMMUNE

Stil spørgsmål til offentlige vælgermøder

I behøver ikke selv at arrangere et vælgermøde for at deltage i debatten. Mød op til andre vælgermøder i kommunen. Formålet er at vise, at jeres lokale frivilligråd følger med i den

politiske debat og er interesseret i at lære de politiske kandidaters tanker og holdninger at kende.

- 1 Start med at hilse på politikerne forud for debatten, så de ved, at I er til stede.
- 2 Brug ikke tiden på at tale selv og trætte andre tilhørere, som er kommet for at høre, hvad politikerne mener. Præsenter kort jeres lokale frivilligråd og stil så et spørgsmål, som giver politikerne mulighed for at fortælle, hvad de vil gøre for at styrke det frivillige arbejde i kommunen.
- 3 Brug politikernes svar til opfølgning efter debatten og efter valget. Når I fortsætter den direkte dialog, får I chancen for at give politikerne mere viden og fortælle om jeres lokale frivilligråds budskaber og forslag.

Arranger debatmøder

Vil I hellere selv arrangere jeres egne debatmøder, så er det også en god mulighed for at komme i dialog med politikerne. Gå efter spidskandidaterne, og hvis det ikke er muligt så socialudvalgsmedlemmerne.

Det handler om at skabe kontakt til de politikere, som har mest viden og indflydelse.

Tænk over, om I kan udvikle et format for møderne, som er mere dialogorienteret end traditionelle paneldebatter.

- **Klassisk paneldebat**

Politikerne præsenterer sig kort (1-2 minutter) og svarer dernæst på spørgsmål fra salen om frivillighed. Sørg for en god moderator f.eks. en lokal journalist, som sikrer, at der er god tid til spørgsmål, og at politikerne ikke overskrider deres taletid. Estimeret tidsramme 120 minutter plus pause.

- **Dialogborde**

Opdel mødet i mindre fora, hvor politikerne og borgere kan komme i direkte dialog, og spørgsmålene kan gå begge veje. Fordel politikerne i grupper med lokale frivillige (2-3 politikere per bord og 7 frivillige). Ved bordene skal politikere og frivillige sammen drøfte, hvad der skal til for at styrke frivilligheden i kommunen. Definer på forhånd 3-5 spørgsmål, som udgangspunkt for dialogen. Efter en time fortæller en repræsentant fra hvert bord, hvad de er kommet frem til. Estimeret tidsramme 90 minutter plus pause.

- **Speeddating**

Placer politikerne ved hver deres bord, og lad de frivillige "date" en politiker på skift. Hvert 5. minut rykker de frivillige videre til en ny politiker for at få svar på deres konkrete spørgsmål. Formatet giver de frivillige mulighed for at stille de spørgsmål, som de hver især synes er vigtige til alle fremmødte politikere. Estimeret tidsforbrug 60-90 min afhængig af deltagerantal.

Lad være med at vente til politikerne tager fat i jer. Grib knoglen og ring til os, mød op i byrådssalen og husk at anerkende de politikere, som skriver og taler om frivillighed.

RUNE KRISTENSEN (KONSERVATIVE),
BORGMESTERKANDIDAT, NÆSTVED KOMMUNE

Inviter politikerne på besøg

Inviter politiker på besøg i foreninger, klubber, genbrugsbutikker etc. så ofte som muligt. Er der f.eks. politikere og kandidater, der ikke kunne komme til frivillig fredag, så skriv til dem og foreslå de finder en alternativ dato, som passer i deres kalender og arranger et besøg/praktik specifikt for dem. En anden god ide er at invitere politikere til at holde tale ved igangsætning af nye aktiviteter, opstart på sæsonen eller ved et jubilæum.

De kommer gerne og hjælper med at markere små og store begivenheder. Spørg først udvalgsformanden og dernæst næstformanden i udvalget. Hvis de ikke kan, så kan I henvende jer til andre politikere i udvalget. Er det en større begivenhed kommer borgmesteren som regel også gerne personligt. Så der er ingen grund til at holde jer tilbage med invitationerne – politikere vil gerne i kontakt med borgerne og de frivillige – især i en valgkamp.

Hold kaffemøder

Er I klar til det, så det er en god ide at tage kontakt til de vigtigste partiers spidskandidater og invitere på en tår kaffe og en snak om frivillighed. I kan enten invitere dem til at besøge jer, eller tilbyde at komme forbi, hvor og hvornår det passer dem bedst f.eks. lige før et byrådsmøde. Endelig er online kaffemøder også blevet almindeligt i kommunerne for at spare tid på transport – ligesom det kan være en god ide at gå en tur med politikerne for at kunne tale uformelt sammen.

Synliggør spidskandidaterne

Politikerne kæmper om synlighed i valgkampen og vil meget gerne dele deres politiske budskaber. Bed spidskandidaterne svare skriftligt på deres holdning til frivillighed og hæng svarerne fra partierne op i jeres Frivilligcenter eller et andet centralt mødested sammen med et foto af de pågældende politikere. I kan bruge det nationale Frivilligråds skabelon med spørgsmål og plads til fotos som udgangspunkt. Plakaten kan printes i både A4 og A3 på en almindelig printer.

Inviter gerne politikerne til selv at komme forbi og se deres plakat blive hængt op - eller send efterfølgende et foto til politikerne af plakatvæggen.

Skab synlighed om sagen

Synlighed på værdien af det frivillige arbejde samt frivilligrådernes rolle lokalt er en løbende opgave, som også er vigtig op til kommunalvalget og ind i den nye valgperiode. Det kan f.eks. være betydningen af frivilligt socialt arbejde for at reducere ensomhed eller øge integration i kommunen.

Det er vigtigt, at I både skaber synlighed om det, der virker, og det I ønsker skal være anderledes. Så I både er med til at fremhæve værdien af det frivillige arbejde i dag og den støtte, I får fra kommunen.

Brug gerne medierne til at anerkende kommunen, udvalget og politikere, som er med til løfte frivilligsagen. Endelig kan I gå i medierne med de mærkesager, som I ønsker at sætte fokus på med henblik på at sætte frivillighed på dagsordenen.

Opslag på sociale medier

Brug enten jeres lokale frivilligråds sociale medier eller jeres egne profiler til at fortælle om de mange frivillige foreninger og aktiviteter i jeres lokalområde – og jeres indsats i det lokale frivilligråd.

- 1 Del gode eksempler fra hverdagen som frivillig. Det kan være et foto med en kort tekst fra en lokal aktivitet (husk at spørge deltagerne om tilladelse til at dele fotos).
- 2 Del viden og analyser om frivillighed fra det nationale Frivilligråd eller Center for Frivilligt Socialt Arbejde. Det er med til at vise, hvad andre kan få ud af at samarbejde med det lokale frivilligråd.
- 3 Sæt fokus på jeres mærkesager. Beskriv hvad I oplever udfordringen er og del jeres eget løsningsforslag. Vær parat til at gå i dialog om forslaget.

Svendborg Frivilligråd

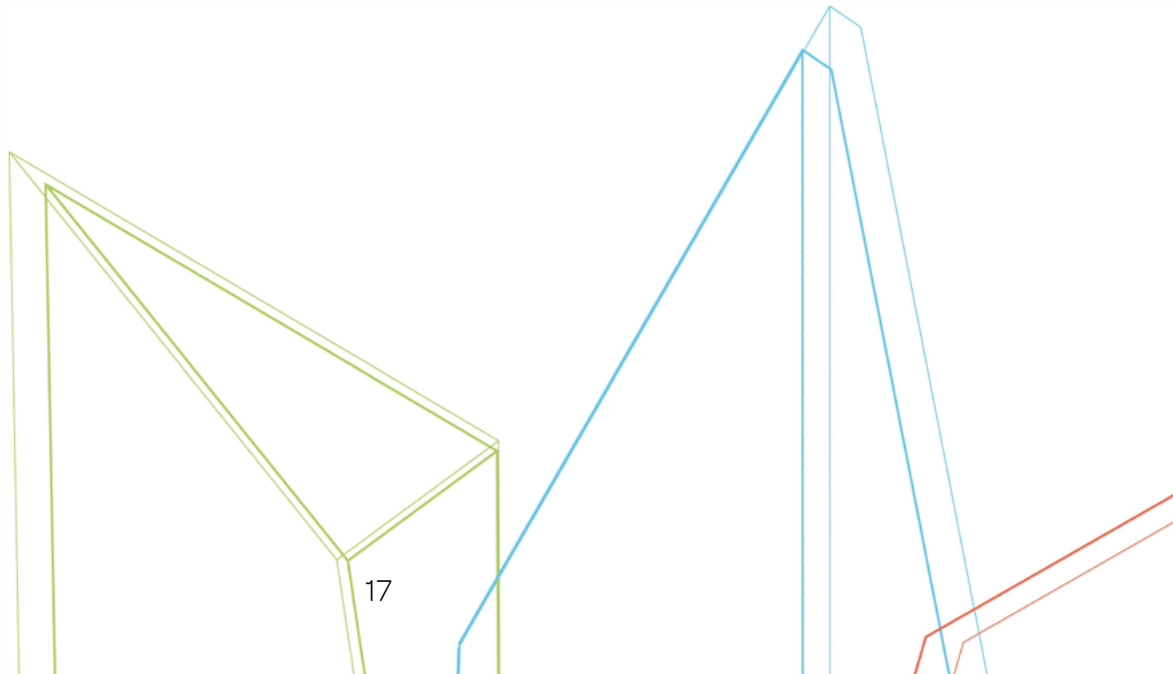
8 August at 11:48 · 🌐

Svendborg Frivilligråd repræsenterer jer - de frivillige, sociale foreninger. Hvordan gør vi det bedst? Der kan være mange måder. Men vigtigt er det, at I ved, hvad vi er optaget af og arbejder med. Så kan I forhåbentlig bedre vurdere, om I er enige, eller om I synes noget andet er mere vigtigt. Fremover vil vi i videoer fortælle om vores arbejde her på facebook.

Svendborgs Frivilligråd har en aktiv Facebookprofil, som bl.a. bruges til at fortælle om det løbende arbejde og dele opslag.

Kontakt pressen

For at øge kendskabet og synligheden af det frivillige arbejde og det lokale frivilligråds arbejde kan det være en god ide at arbejde systematisk med synlighed i lokale medier. Det er et lang sejt træk. Synlighed er oplagt, når der er nye aktiviteter, I får en politiker på besøg, eller I bidrager til uddeling af paragraf 18-midler eller en frivilligpris.

Det er lettest at få omtale i de lokale medier, hvis I selv skriver et udkast til nyhed og vedhæfter et par gode fotos. Brug meget gerne dobbeltciter, så både jeres lokale frivilligråd samt en relevant politiker er citeret i nyheden – det skaber en god kontakt til politikerne.

Husk både at henvende jer til dagblade, ugeaviser, lokalradio og nye lokale online nyhedsbreve, som opstår i flere byer i disse år. I kan finde kontaktinformationer på redaktionerne på mediernes hjemmeside. De fleste medier er meget åbne overfor henvendelser fra foreningerne.

Vær opmærksom på, at det er sværere at få omtale jo tættere, I kommer på valget. Så det er helt ok at gemme et par gode historier til efter valget. Det er et langt sejt træk, hvor det gælder om at sætte frivillighed på dagsordenen med løbende mellemrum.

Strategisk satsning på synlighed

Billund frivilligråd har haft synlighed som et strategisk fokusområde siden 2019. Det har været et fast punkt på dagsordenen til alle møder. Rådet har fået deres eget logo og har arbejdet systematisk med at fortælle om deres arbejde i kommunen og til de lokale medier.

Det lokale frivilligråd har blandt andet fået omtale omkring ansøgning og uddeling af paragraf 18-midler, en lokal frivilligpris og en besøgsrunde til de sociale foreninger efter nedlukningerne.

Se eksempler her:

[Artikel om § 18-midler](#) / [Artikel om besøg hos foreninger](#)

Skriv læserbreve

Nogle tror, at læserbreve skal være kritiske eller politiske. Det behøver de ikke at være. Det kan også være anerkendelse af en positiv udvikling eller et godt samarbejde om en aktivitet. Det er mindst lige så vigtigt for synligheden af det frivillige arbejde og det lokale frivilligråds indsats og budskaber. Brug også gerne læserbreve til at bakke op om lokale tiltag eller politiske forslag i offentligheden.

Endelig kan læserbreve være en måde at synliggøre jeres mærkesag. Her gælder det om at fremlægge forslaget konstruktivt med gode argumenter.

Slut rigtig gerne med en invitation til yderligere dialog om forslaget. I kan ikke forvente, at politikerne implementerer forslaget med det samme efter et læserbrev, men I kan forvente, at de vil gå i dialog med jer om forslaget.

I valgkampen er der meget rift om debatspalterne, så hvis I vælger at skrive et læserbrev, så er det en god ide at være tidligt ude for at få opmærksomhed og undgå at drukne i mængden af læserbreve fra kandidaterne ugerne op til valget.

Efter valget

Nu er det alvor, vælgerne har talt, og I ved hvilke politikere, som er indvalgt i byrådet i jeres kommune. Det er tid til at fortsætte og forny samarbejdet mellem frivilligrådet og kommunen gennem dialogmøder med både forvaltning og politisk udvalg.

Sig tillykke

Tag kontakt til alle de valgte politikere og sig tillykke – enten på sociale medier, i en mail eller i et julekort. Giv dem jeres kontaktoplysninger og inviter til dialog.

Book møder

Inviter den nye udvalgsformand og borgmester til et dialogmøde. Aftal samarbejdsformen for dialogen mellem det lokale frivilligråd og kommunen i den nye valgperiode. Der er god inspiration til både jer og kommunen i publikationen: ”[Udfold frivilligrådernes potentiale og styrk den frivillige sektors samarbejde med kommunen.](#)”

Deltag i kommunalbestyrelsesmøder

Vis hvem I er, deltag på tilhørrækkerne til et af de første kommunalbestyrelses- eller byrådsmøder og sørg for at hilse på politikerne inden – eller efter mødets start. Det handler om at sætte ansigt på hinanden og vise interesse og respekt for det politiske arbejde – og ikke mindst gentage den stående invitation til at kontakte det lokale frivilligråd.

Efter valget skal I gøre opmærksom på, at I er til stede og dele jeres fælles forslag og ideer med den nye udvalgsformand og det nye udvalg. Husk at I skal klæde politikerne på – ikke af.

JACQUELINE SPORON-FIEDLER (SF),
POLITIKER OG FORMAND FOR UDSATTERÅDET, KØGE KOMMUNE

Frivilligrådet

Frivilligrådet er sat i verden for at bidrage til, at alle de mange frivillige, der gør en forskel for sårbare og udsatte mennesker har de bedst mulige betingelser og vilkår. Frivilligrådet er et uafhængigt råd, som rådgiver socialministeren, Folketinget og andre aktører. Rådet består af 11 medlemmer, der alle enten er en del af eller har tætte snitflader til den frivillige sociale sektor. Det gør rådet i stand til at finde velfunderede løsninger til, hvordan den frivillige sociale sektor kan vokse sig større og stærkere. Rådet kæmper bl.a. for, at det ikke er for besværligt og bureaukratisk tungt at være en frivillig organisation, og at der er ordentlig finansiering til sektoren.

Se mere på vores hjemmeside og kontakt os,
hvis du har spørgsmål.

frivilligraadet.dk

info@frivilligraadet.dk